

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Æsthetisk Litteratur. Baggesen Giengangeren og han selv, eller Baggesen over Baggesen, med et Tillæg.

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Æsthetisk Litteratur. Baggesen Giengangeren og han selv, eller Baggesen over Baggesen, med et Tillæg.", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1809_115-intro-shoot-idm233.pdf (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Skiemtsomme Riimbreve

Baggesen slog sit navn som digter fast i en åndshistorisk overgangsperiode. Romantikkenes fokus på det nationale og en forestilling om det følsomme forfattergeni med en sjælelig forbindelse til det guddommelige vandt indpas som reaktion på oplysningstidens rationalismetænkning og litterære fokus på antikkens digteriske former. Baggesen begik sig inden for de klassiske lyriske genrer. Rimbrevet, eller den poetiske epistel, henter sin formmodel fra bl.a. Ovid og Horats; fra sidstnævnte har Baggesen også hentet sit motto på titelbladet, som Grundtvig citerer s. 261 i anmeldelsen.

I *Skiemtsomme Riimbreve* er samlet i alt 41 breve fra en periode på 22 år fordelt på 356 sider. Det ældste er i indholdsfortegnelsen dateret 1784. Nogle har været udgivet før, men mange er nyskrevne. Baggesen er ikke i tvivl om samlingens betydning ('Værd'); han noterer i fortalen:

“Dette Værd er hin af Horaz, og alle Kunstens Mestere, anpriiste, i vore sidste Tider maaskee for lidt søgte og paaskiønnede Lethed, hvormed alting siges paa en Maade, som ingen just før har sagt; men som enhver vil synes selv at kunne sige det. Dersom der i hans Modersmaal gives noget i Stil, Sprog, og Versmaal lettere, rundere, og mere flydende, har han havt Uret i at drage disse i enhver anden Henseende ubetydelige Smaadigte frem for Lyset” (Baggesen 1807b, s. [X-XI]).

Sidste linje kan Grundtvig tilslutte sig; han parafraserer i sin anmeldelse: “thi ei findes noget i dansk, ja vel ikke blot dansk Maal, saa rundt, let og flydende” (Grundtvig 1809a, s. 261).

I sin dobbelte anmeldelse vier Grundtvig forholdsmæssig lidt plads til omtalen af *Skiemtsomme Riimbreve*. Tre breve har vakt hans særlige interesse, da de omhandler “Konst og Skjaldskab samt dettes Forhold til Oldtiden” (s. 259).

Det første er brevet til Adam Oehlenschläger, “Noureddin til Aladdin” (Baggesen 1807b, s. [321]-337). Baggesen adresserer landets nye forfatteryndling og lægger derved grundstenen til en længere, offentlig fejde med Oehlenschläger (grundigt behandlet i Arentzen (1870-1878), vedrørende Grundtvigs anmeldelser se bind 2, s. 341-345).

De to næste breve, Grundtvig fremhæver, er “Rom og Paris” og “Romerering” begge stilet til A.C. Gierlew i Rom. I det sidste behandler Baggesen forholdet mellem det nye (romantikken og ved navns nævnelse forfatterne Tieck, Schlegel, Oehlenschläger og Goethe) og det gamle (klassikken). Vilhelm Andersen har kaldt brevet for Baggesens litterære testamente (Andersen og Petersen 1934, s. 832), og Grundtvig har altså tidligt haft blik for brevets betydning, men kritiserer misforholdet mellem alvor og satire.

Grundtvig forsøgte sig selv i rimbrevs-genren tydeligt inspireret af Baggesen (Rønning 1908, s. 120) først og fremmest i et angreb på L.C. Sanders skuespil *Knud, Danmarks Hertug*, der havde premiere på Det Kongelige Teater den 30. januar 1809. Dagen efter kunne Grundtvigs indlæg læses i *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*. Desuden findes to rimbreve, der kan karakteriseres som små polemiske penneprøver, i samme tidsskrift fra juni 1809: “Papegøien og Skaden” og “Bod og Bedring”.